

Предмет: Примена ревидираних правила порекла Регионалне конвенције о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о пореклу

Регионална конвенција о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о пореклу („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 7/2013) је измењена и допуњена Одлуком бр. 1/2023 ПЕМ Заједничког комитета на седници одржаној 7. децембра 2023. године.

Закон о потврђивању Одлуке број 1/2023 ПЕМ Заједничког комитета од 7. децембра 2023. године о изменама и допунама Регионалне конвенције о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о пореклу је објављен у „Службеном гласнику РС, Међународни уговори“, број 8/2024.

Одлука ће ступити на снагу 1. јануара 2025. године, чиме почиње примена ревидираних правила порекла Регионалне конвенције о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о пореклу, у даљем тексту „Ревидирана ПЕМ Конвенција“.

Поред Одлуке број 1/2023 усвојене 7. децембра 2023. године, на последњој седници ПЕМ Заједничког комитета која је одржана 12. децембра 2024. године, су усвојене још две одлуке о изменама Одлуке број 1/2023 ПЕМ Заједничког комитета.

Прва Одлука 1/2024 ПЕМ Заједничког комитета о измени Одлуке број 1/2023 ПЕМ Заједничког комитета се односи на коришћење уверења о кретању робе издатих електронски у оквиру Ревидиране ПЕМ Конвенције, почев од 1. јануара 2025. године.

Према овој Одлуци две и више Страна уговорница могу да се договоре да успоставе систем који омогућава да се докази о пореклу издају електронски и/или подносе електронски.

Док се такав систем не успостави, Стране уговорнице прихватају електронски издата уверења о кретању робе када су поднета приликом увоза, под условом да:

а) електронски издата уверења о кретању робе имају сличну форму као и узорак описан у Анексу IV;

б) царински органи Стране уговорнице извознице обезбеђују сигуран „online“ интернет систем за проверу аутентичности електронски издатих уверења о кретању робе;

в) електронски издата уверења о кретању робе носе јединствени серијски број, и ако постоје, сигурносне карактеристике по којима могу бити идентификована; и

г) датум од које Страна уговорница почиње да издаје електронска уверења наведен је у обавештењима у Службеном листу Европске уније (Серија Ц) и према сопственим процедурама у Страни уговорници.

Страна уговорница може одлучити да суспендује прихватање електронски издатих уверења о кретању робе када горе наведени услови нису испуњени, и у том случају унапред о томе обавештава друге Стране уговорнице преко секретаријата Заједничког комитета. У случају суспензије, у обавештењима наведеним у тачки „г“ наводи се датум почетка суспензије.

Ова Одлука представља настављање добре праксе која је успостављена током COVID-19 пандемије када су царински органи Страна уговорница позвани да за сврхе преференцијалног порекла, прихвате уверења о кретању робе, електронски издата, са дигиталним потписом, печатом или жигом надлежног органа, или копијом у папирној или електронској форми (скенираној или доступној online), на основу флексибилности предвиђене у члану 24. Прилога I текуће ПЕМ Конвенције („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 7/2013).

Друга Одлука број 2/2024 ПЕМ Заједничког комитета о измени Одлуке број 1/2023 ПЕМ Заједничког комитета се односи на прелазне одредбе потребне како би се појаснио повлашћени третман који се одобрава за робу извезену из Стране уговорнице пре примене Ревидиране ПЕМ Конвенције, т.ј. пре 1. јануара 2025. године и увезену у другу Страну уговорницу након 1. јануара 2025. године.

Сходно овој Одлуци, Прилог I ПЕМ Конвенције („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 7/2013) и Ревидирана ПЕМ Конвенција ће се примењивати **паралелно** између страна уговорница до 31. децембра 2025. године.

Додатно, докази о пореклу издати или сачињени у складу са Прилогом I ПЕМ Конвенције („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 7/2013) пре 1. јануара 2026. године и достављени након овог датума у року њиховог важења (4 месеца), прихватају се за повлашћени третман при увозу, за робу која је 1. јануара 2026. године или у транзиту или је стављена у посебан поступак под царинским надзором.

Докази о пореклу издати или сачињени пре 1. јануара 2025. године у складу са Прелазним правилима о пореклу и поднети у року важења (10 месеци) од тог датума, прихватају се за повлашћени третман при увозу, за робу која је 1. јануара 2025. године или у транзиту или је стављена у посебан поступак под царинским надзором. Та роба се може користити за кумулацију како је предвиђено чланом 7. Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције.

Уверења о кретању робе EUR.1 издата у складу са овом Одлуком и сходно правилима о пореклу наведеним у Ревидираној ПЕМ Конвенцији, у рубрици 7 укључују напомену на енглеском језику „REVISED RULES“ (РЕВИДИРАНА ПРАВИЛА). Ова напомена се такође додаје на крају текста изјаве о пореклу.

Српске верзије изјаве о пореклу

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр.⁽¹⁾) изјављује да су, осим ако је другачије изричито наведено, ови производи⁽²⁾ преференцијалног порекла REVISED RULES.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlašćenje br.....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi⁽²⁾ preferencijalnog porekla REVISED RULES.

Додатно, овом Одлуком, кумулација предвиђена чланом 7. Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције, може се применити на робу сврстану у Главе 1, 3, 16 (за прерађене производе рибарства) и 25 до 97 Хармонизованог система, која је стекла статус робе са пореклом применом Прилога I ПЕМ Конвенције („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 7/2013), чиме је омогућена тзв. „Пропустљивост“ (пермеабилност) између два сета правила о пореклу, ПЕМ Конвенције („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 7/2013), са једне стране, и Ревидиране ПЕМ Конвенције, са друге стране.

Закључком Владе Републике Србије 05 број 337-12990/2024 од 26. децембра 2024. године, су прихваћени текстови Одлука број 1/2024 и број 2/2024 усвојених на седници ПЕМ Заједничког комитета 12. децембра 2024. године у Бриселу.

У складу са горе наведеним **Ревидирана ПЕМ Конвенција и Одлуке број 1/2024 и број 2/2024 ПЕМ Заједничког комитета** ће се почев од **1. јануара 2025. године** примењивати са следећим Странама уговорницама и то: Европска унија, од ЦЕФТА страна (Северна Македонија, БиХ, УНМИК/Косово и Молдавија) и државама ЕФТА (Швајцарска/Лихтенштајн, Норвешка и Исланд).

До окончања националних процедура за примену Одлука број 1/2024 и број 2/2024 са ЦЕФТА странама Албанијом и Црном Гором, почев од 1. јануара 2025. године ће се примењивати само Ревидирана ПЕМ Конвенција, али не и ПЕМ Конвенција („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 7/2013).

Што се тиче Републике Турске, с обзиром да још није окончан процес измене билатералног протокола о пореклу који би садржао референцу на Ревидирану ПЕМ Конвенцију, почев од 1. јануара 2025. године, и даље ће се примењивати само правила о пореклу садржана у ПЕМ Конвенцији („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 7/2013), уз могућност примене Одлуке 2/2024 ПЕМ Заједничког комитета, али не и Ревидирана ПЕМ Конвенција.

Ревидирана ПЕМ Конвенција између Републике Србије и Републике Турске ће почети да се примењује након окончања националних процедура.

РЕВИДИРАНА ПРАВИЛА О ПОРЕКЛУ – РЕВИДИРАНА ПЕМ КОНВЕНЦИЈА

Правила о пореклу садржана су у Прилогу I Ревидиране ПЕМ Конвенције

Структура Прилога I

НАСЛОВ I	ОПШТЕ ОДРЕДБЕ
Члан 1.	Дефиниције
НАСЛОВ II	ДЕФИНИЦИЈА ПОЈМА "ПРОИЗВОДИ СА ПОРЕКЛОМ"
Члан 2.	Општи захтеви
Члан 3.	У потпуности добијени производи
Члан 4.	Довољна обрада или прерада
Члан 5.	Правило о дозвољеним одступањима
Члан 6.	Недовољна обрада или прерада
Члан 7.	Кумулација порекла
Члан 8.	Услови за примену кумулације порекла
Члан 9.	Квалификациона јединица
Члан 10.	Сетови
Члан 11.	Неутрални елементи
Члан 12.	Одвојено рачуноводствено приказивање
НАСЛОВ III	ТЕРИТОРИЈАЛНИ ЗАХТЕВИ
Члан 13.	Начело територијалности
Члан 14.	Неизмењеност
Члан 15.	Изложбе
НАСЛОВ IV	ПОВРАЋАЈ ИЛИ ОСЛОБОЂЕЊЕ
Члан 16.	Повраћај или ослобођење од царинских дажбина
НАСЛОВ V	ДОКАЗ О ПОРЕКЛУ
Члан 17.	Општи захтеви
Члан 18.	Услови за сачињавање изјаве о пореклу
Члан 19.	Овлашћени извозник
Члан 20.	Поступак за издавање уверења о кретању робе EUR.1
Члан 21.	Накнадно издата уверења о кретању робе EUR.1
Члан 22.	Издавање дупликата уверења о кретању робе EUR.1
Члан 23.	Важење доказа о пореклу
Члан 24.	Слободне зоне
Члан 25.	Захтеви за увоз
Члан 26.	Сукцесивни увоз
Члан 27.	Изузећа од доказивања порекла
Члан 28.	Неслагања и формалне грешке
Члан 29.	Изјаве добављача
Члан 30.	Износи изражени у еврима
НАСЛОВ VI	НАЧЕЛА САРАДЊЕ И ДОКАЗНЕ ИСПРАВЕ
Члан 31.	Доказне исправе, чување доказа о пореклу и пратећа документа
Члан 32.	Решавање спорова
НАСЛОВ VII	АДМИНИСТРАТИВНА САРАДЊА
Члан 33.	Обавештавање и сарадња
Члан 34.	Провера доказа о пореклу

Члан 35.	Провера изјава добављача
Члан 36.	Казне
НАСЛОВ VIII ПРИМЕНА ПРИЛОГА I	
Члан 37.	Европски економски простор
Члан 38.	Лихтенштајн
Члан 39.	Република Сан Марино
Члан 40.	Кнежевина Андора
Члан 41.	Сеута и Мелиља
	Листа анекса
АНЕКС I:	Уводне напомене уз листу у Анексу II
АНЕКС II:	Листа обраде или прераде коју треба извршити на материјалима без порекла како би прерађени производ могао да стекне статус производа са пореклом
АНЕКС III:	Текст изјаве о пореклу
АНЕКС IV:	Обрасци уверења о кретању робе EUR.1 и захтева за издавање уверења о кретању робе EUR.1
АНЕКС V:	Посебни услови у вези са производима пореклом из Сеуте и Мелиље
АНЕКС VI:	Изјава добављача
АНЕКС VII:	Дугорочна изјава добављача
АНЕКС VIII:	Листа Страна уговорница које су одлучиле да прошире примену члана 7(3) на увоз производа који се сврставају у Главе 50 до 63 Хармонизованог система

Стицање српског порекла

Према Ревидираној ПЕМ Конвенцији производ стиче порекло уколико је у потпуности добијен у (члан 2. под (а)) или је довољно обрађен или прерађен (члан 2. под (б)).

У потпуности добијени производи поменути у члану 2. под (а) таксативно су набројани у члану 3. Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције.

Довољно обрађеним или прерађеним производима, поменутим у члану 2. под (б), сматрају се производи који испуњавају услове из члана 4. Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције. Ради се о производима који нису у потпуности добијени, али испуњавају услове из Листе обраде или прераде (Анекс II), у даљем тексту „Листа“.

Правило о дозвољеним одступањима

Ревидирана ПЕМ Конвенција предвиђа 15% толеранције за пољопривредне, као и остале производе (осим за производе од текстила (Главе 50-63 Хармонизованог система)).

Овде треба обратити пажњу да постоји разлика у односу на то на шта се овај проценат односи. За пољопривредне производе 15% се односи на нето масу производа, док се за остале производе овај проценат односи на цену производа франко фабрика.

Примењујући толеранцију у производњи финалног производа, није дозвољено прекорачити максимални проценат материјала без порекла у правилу из Листе. Ово значи да проценти не могу да се кумулирају у циљу испуњења услова из Листе.

За производе од текстила (Главе 50-63 Хармонизованог система) предвиђено је дозвољено одступање од 15-30% (уводне напомене 6 и 7 уз Листу).

Кумулација порекла

Члан 7. Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције регулише питање кумулације порекла између Страна.

Ревидирана ПЕМ Конвенција (члан 7) задржава дијагоналну кумулацију за све производе под условом да се користе идентична правила о пореклу између Страна укључених у кумулацију. Поред тога, Ревидирана ПЕМ Конвенција предвиђа општу пуну кумулацију за све производе изузев текстилних материјала и одевних предмета из Глава 50-63 Хармонизованог система (ХС).

Осим тога, за производе из Глава 50-63 ХС, Ревидирана ПЕМ Конвенција омогућава билатералну пуну кумулацију. У контексту примене Ревидиране ПЕМ Конвенције, Странама ће бити дата могућност да се договоре да прошире општу пуну кумулацију такође и на производе из Глава 50-63 ХС. Страна која одабере ово проширење ће обавестити другу Страну и информисати Европску комисију (члан 7 (4)).

Када поступци обраде или прераде, који су спроведени у Страни уговорници извозници, не премашују поступке наведене у члану 6, добијени производ ће се сматрати да је пореклом из Стране уговорнице извознице само када је тамо додата вредност већа од вредности коришћених материјала пореклом из било које од Страна уговорница. Ако то није случај, добијени производ ће се сматрати пореклом из Стране уговорнице чији материјал са пореклом, употребљен у производњи у Страни уговорници извозници, учествује са највећом вредношћу (Члан 7 (2)).

Производи са пореклом у Страни уговорници извозници који нису претрпели обраду или прераду у Страни уговорници извозници ће задржати своје порекло уколико се извозе у неку другу Страну уговорницу (Члан 7 (7)).

Члан 8 (1) Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције наводи услове за примену кумулације , и то:

- Постоји преференцијални уговор између Страна уговорница укључених у стицање статуса порекла и стране уговорнице одредишта;
- Роба стиче статус порекла применом идентичних правила порекла.

Према члану 8 (2) обавештења о испуњености нужних захтева за примену кумулације објављују се у „Службеном листу Европске уније” (серија Ц) и у Странама уговорницама које су стране у одређеном споразуму, у складу са њиховим процедурама. Кумулација прописана чланом 7. примењује се од датума наведеног у тим обавештењима.

Члан 8 (3) предвиђа да доказ о пореклу издат на основу примене кумулације у складу са чланом 7 мора да укључи следећу изјаву на енглеском: “CUMULATION APPLIED WITH“ (име „земље“ - Стране уговорнице или „земаља“- Страна уговорница на енглеском)“.

Члан 8 (4) омогућава Странама да се одрекну обавезе да у доказ о пореклу унесу горе наведену изјаву за производе који су стекли статус порекла у Страни извозници применом кумулације. Заинтересоване Стране ће обавестити Заједнички комитет о овом одрицању.

Одвојено рачуноводствено приказивање

Циљ одвојеног рачуноводственог приказивања је да привредним субјектима олакша заједничко складиштење материјала са и без порекла. По методи одвојеног књиговодственог исказивања, еквивалентни материјали са и без порекла могу да се заједно складиште без да материјали са пореклом изгубе свој статус порекла.

У тренутку утврђивања порекла производа, произвођач мора да има на стању довољне количине материјала са пореклом, што је приказано у евиденцији залиха (на основу општих рачуноводствених начела примењивих у Страни извозници) како би се произвео производ са пореклом.

Према Ревидираној ПЕМ Конвенцији, Страна која примењује ово правило одлучује да ли је потребно претходно одобрење царинског органа или не. Није неопходно образложење да држање одвојених залиха доноси знатне трошкове или изазива материјалне потешкоће.

Принцип територијалности

Према територијалним захтевима обрада или прерада може да буде обављена изван ПЕМ кумулативне зоне, а да финални производ не изгуби свој статус порекла уколико су испуњена следећа четири услова:

1. роба која се извози на обраду или прераду ван кумулативне зоне има статус порекла у зони;
2. докаже се да је поново увезена роба резултат обраде или прераде извршене над претходно извезеним материјалима у трећу земљу;
3. да укупно остварена додата вредност ван кумулативне зоне не прелази 10% од цене производа франко фабрика производа за који се тражи порекло;
4. да обрада или прерада извршена ван кумулативне зоне буде обављена кроз поступак пасивног оплемењавања или сличног поступка.

Уколико било који од горе наведених услова не може да буде испуњен, поново увезена роба ће се сматрати робом без порекла. Услови пан-евро-медитеранске кумулације порекла, члан 13, се не односи само на производе који се извозе у треће земље, већ и у оне у којима кумулација није примењива.

Неизмењеност

Предложено правило неизмењености (члан 14) предвиђа олакшање кретања производа са пореклом између Страна уговорница.

Према овом правилу, уколико је роба ускладиштена у трећој земљи транзита могуће је вршити једноставније радње над робом као што су: обележавање, додавање етикета, жигова и дељење пошиљке.

Дељење пошиљки може да се врши у трећој земљи транзита када је обавља извозник на своју одговорност, под условом да се роба налази под царинским надзором.

Уколико царински орган има разлог да верује да нису испуњени потребни услови од извозника се може захтевати да достави било коју доказну исправу, а посебно:

- (а) уговорни превозни документи као што су теретнице;
- (б) чињенични или конкретни докази на основу обележавања или нумерисања пакета;
- (в) потврда о неманипулацији коју издају царински органи земље (земаља) транзита или дељења пошиљке или било која друга документа којима се доказује да је роба остала под царинским надзором у земљи (земљама) транзита или дељења пошиљке; или

(г) било који доказ у вези са самом робом.

Забрана повраћаја или ослобођења од царинских дажбина

Чланом 16 Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције прописана је забрана повраћаја или ослобођења од царинских дажбина искључиво за материјале који се употребљавају за израду финалних производа који се сврставају у Главе 50 до 63 ХС.

Смисао овог члана је да спречи „повраћај“ за текстилне материјале без порекла употребљене у изради финалног производа са пореклом. Све дажбине којима подлежу материјали без порекла морају да буду наплаћене и доказ за то мора бити на располагању царинском органу на његов захтев. Осим текстила, сва остала роба може да има користи од повраћаја, на пример у поступку активног опелемењавања.

Међутим, забрана повраћаја или ослобођења од царинских дажбина за производе који се сврставају у Главе 50 до 63 ХС не примењује се у трговини између Страна, под условом да су у питању производи који су стекли преференцијални статус применом кумулације порекла предвиђене чланом 7. ст. 4. или 5.

Докази о пореклу

Производи са пореклом из једне од Страна могу да имају корист од преференцијалног тарифског третмана када се увозе у другу Страну, када је поднесен један од следећих доказа о пореклу:

1. Уверење о кретању робе EUR.1
2. Изјава о пореклу коју даје извозник на фактури, отпремници, или било ком другом комерцијалном документу који описује производе на начин довољан за њихово идентификовање.

Уколико укупна вредност пошиљке производа са пореклом не прелази 6000 евра, изјаву о пореклу може да сачини било који извозник. Међутим, уколико је укупна вредност пошиљке производа са пореклом прелази 6000 евра, у том случају изјаву о пореклу може да сачини само извозник који има статус овлашћеног извозника.

Текст изјаве о пореклу је дат у Анексу III Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције. Српске верзије изјава о пореклу гласе:

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр.⁽¹⁾) изјављује да су, осим ако је другачије изричито наведено, ови производи⁽²⁾ преференцијалног порекла.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlašćenje br.....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi⁽²⁾ preferencijalnog porekla.

.....
(Место и датум)⁽³⁾

.....
(Потпис извозника и име особе која потписује изјаву мора бити читко написано)⁽⁴⁾

- (1) Када изјаву о пореклу сачињава овлашћени извозник, број овлашћења овлашћеног извозника мора бити унет у ово поље. Када изјаву о пореклу не сачињава овлашћени извозник, речи у заградама се изостављају или се оставља празан простор.
- (2) Потребно је навести порекло производа. Када се изјава о пореклу, у целини или делимично, односи на производе пореклом из Сеуте и Мелиље, извозник их мора јасно навести у документу на којем се сачињава изјава, стављањем ознаке „СМ”.
- (3) Ови наводи се могу изоставити, уколико су садржани у самом документу.
- (4) У случајевима када се од извозника не захтева потпис, не мора се навести ни име потписника.

Изјаву о пореклу извозник сачињава тако што је откуца или отисне у печатном или штампаном облику на фактури, доставници или другом комерцијалном документу, с тим да ће за изјаву чији се текст налази у Анексу III овог Прилога користити једну од језичких верзија наведених у том анексу и у складу са одредбама националног законодавства Стране уговорнице извознице. Ако се изјава исписује руком, мора бити написана мастилом и штампаним словима.

Изјаве о пореклу носе оригинални својеручни потпис извозника (отискивање печата није прописано). Међутим, овлашћени извозник у смислу члана 19. не мора потписивати такве изјаве под условом да се царинским органима Стране уговорнице извознице писмено обавезе да преузима пуну одговорност за сваку изјаву о пореклу у којој се он наводи, као да је сваку такву изјаву сам својеручно потписао.

Изјаву о пореклу извозник може сачинити када се производи на које се она односи извозе, или након њиховог извоза („накнадна изјава о пореклу”) уз услов да се та изјава у Страни уговорници увозници поднесе најкасније **у року од две године** након увоза производа на које се односи.

Уверење о кретању робе EUR.1 издају царински органи Стране уговорнице извознице на писмени захтев извозника или његовог овлашћеног представника, а на одговорност извозника и стављају га на располагање извознику чим се обави или обезбеди стварни извоз.

Уверење о кретању робе EUR.1 може да се изда након извоза производа на које се оно односи, у следећим случајевима:

1. уверење није издато у време извоза због грешака или ненамерних пропуста или посебних околности; или
2. царинским органима се докаже да је уверење о кретању робе EUR.1 било издато, али при увозу није било прихваћено због техничких разлога;
3. крајње одредиште датих производа није било познато у време извоза и утврђено је током њиховог транспорта или складиштења и након евентуалног дељења пошиљки у складу са чланом 14. став 3;
4. уверење о кретању робе EUR.1 је издато на основу примене члана 8. став 4, а примена члана 8. став 3. се захтева при увозу у другу Страну уговорницу која примењује ова правила.

Члан 8 (3) предвиђа да када производи стичу статус порекла применом кумулације складу са чланом 7, доказ о пореклу треба да садржи изјаву на енглеском језику „CUMULATION APPLIED WITH (назив одговарајуће стране уговорнице/страна уговорница на енглеском)”.

У складу са чланом 8 (4) Стране могу да одлуче да се одрекну обавезе уношења горе наведене изјаве у доказу о пореклу. Међутим, ако је друга Страна уговорница укључена у процес кумулације, а та Страна и даље захтева горе наведену изјаву о пореклу, извозник може да затражи да накнадно изда уверење EUR.1, које садржи ову изјаву.

Извозник мора да назначи место и датум извоза производа на које се односи уверење о кретању робе EUR.1 и да наведе разлоге за то у свом захтеву.

Царински органи могу накнадно да издају уверење о кретању робе EUR.1 у року од **две године** од датума извоза и тек након провере да ли су информације дате у захтеву извозника у складу са оним у одговарајућој евиденцији.

Уверења о кретању робе EUR.1 издата накнадно оверавају се у рубрици 7 уверења изразом на енглеском језику: „ISSUED RETROSPECTIVELY”.

У случају крађе, губитка или уништења уверења о кретању робе EUR.1, царинским органима који су издали уверење извозник може поднети захтев за издавање дупликата на основу извозне документације коју поседује.

Дупликат се оверава у рубрици 7 уверења о кретању робе EUR.1 изразом на енглеском језику: „DUPLICATE”.

Дупликат, који носи датум издавања оригиналног уверења о кретању робе EUR.1, важи од тог датума.

За потребе пуне кумулације порекла, предвиђена је краткорочна и дугорочна изјава добављача за робу без порекла. Изјава добављача представља доказ о обављеним производним операцијама на материјалима без порекла.

Шифре које ће се уносити у рубрику 44 царинске декларације (ЈЦИ) за изјаве добављача су:

1. **I71** за краткорочну изјаву добављача, и
2. **I72** за дугорочну изјаву добављача.

Важење доказа о пореклу

Према Ревидираној ПЕМ Конвенцији доказ о пореклу важи **десет месеци** од дана издавања или сачињавања у Страни уговорници извозници и у том року се подноси царинским органима Стране уговорнице увознице.

Уверење о кретању робе EUR.1 или изјава о пореклу морају се у том року поднети царинском органу Стране увознице.

Докази о пореклу који се поднесу царинским органима Стране увознице након десет месеци се могу прихватити само под одређеним условима и то:

1. ако та документа нису поднета пре истека крајњег рока (10 месеци) због изузетних околности (Изузетне околности у овом контексту подразумевају околности које су изван контрола увозника или његовог представника, које се ретко јављају, а које не угрожавају способност царинских органа увозника да провере порекло робе,), или
2. ако су производи поднети царини пре напред наведеног крајњег рока, тј. у року од 10 месеци. Поднети у овом случају значи да је увозник презентовао робу царинском органу и уједно обавестио царински орган да је у питању роба са преференцијалним пореклом.

Посебне одредбе које одступају од одредби Прилога I су садржане у Прилогу II
Ревидиране ПЕМ Конвенције

Из Прилога II за Републику Србију су релевантни следећи анекси:

- АНЕКС I Трговина између Европске уније и учесница у процесу стабилизације и придруживања са ЕУ и
- АНЕКС V Трговина између Републике Турске и учесница у процесу стабилизације и придруживања са ЕУ

Овим анексима су из кумулације порекла предвиђене чланом 7. Прилога I искључени тзв. производи са високим садржајем шећера.

То практично значи да су у питању производи који могу да стекну преференцијално порекло искључиво као производи:

- у потпуности добијени или
- довољно обрађени или прерађени, с тим да се сви материјали, осим материјала српског преференцијалног порекла, употребљени у производњи ових производа морају сматрати материјалима без порекла.

Попуњавање рубрике 44 царинске декларације са шифрама доказа о пореклу

Ради примене Ревидиране ПЕМ Конвенције, приликом увоза или извоза робе, у рубрику 44 ЛЦИ и у ИСПС неопходно је унети постојећу шифру доказа о пореклу (U01, U03 или U04), која се попуњава са истим подацима као и приложени доказ о пореклу, његов серијски број и година како следи:

Опис	Шифра у 44/1	Садржај 44/2
Уверење о пореклу робе EUR.1	U01	бр./гггг
Изјава о пореклу	U03	бр./гггг
Изјава о пореклу овлашћеног извозника	U04	бр./гггг

Царињење робе

Приликом царињења производа уз примену споразума о слободној трговини, царинске испоставе дужне су да се стриктно придржавају одредби овог акта, као и раније датих објашњења Управе царина који се односе на издавање и прихватање преференцијалних доказа о пореклу робе.

Напомињемо да ће Одлука број 1/2023, Одлука број 1/2024 и Одлука број 2/2024 ПЕМ Заједничког комитета, због обимности бити достављене електронским путем.

Овим расписом се стављају ван снаге расписи Управе царина који се односе на примену Прелазних правила о пореклу

- 148-II-483-01-378/2021 од 08.12.2021.
- 148-II-483-01-378/2/2021 од 24.12.2021.
- 148-II-483-01-378/5/2021 од 24.01.2022.
- 148-II-483-01-378/7/2021 од 23.05.2022.
- 148-II-483-01-378/8/2021 од 31.10.2022.
- 148-07-483-01-378/10/2021 од 27.12.2022.
- 148-II-483-01-378/12/2021 од 13.02.2023.
- 148-II-483-01-378/13/2021 од 20.12.2023.
- 148-II-483-01-378/15/2021 од 23.02.2024.

Прилог:

- Одлука број 1/2023, Одлука број 1/2024 и Одлука број 2/2024 ПЕМ Заједничког комитета

(Акт Управе царина број 003646324 2024 10521 006 002 460 036 од 27.12.2024.)